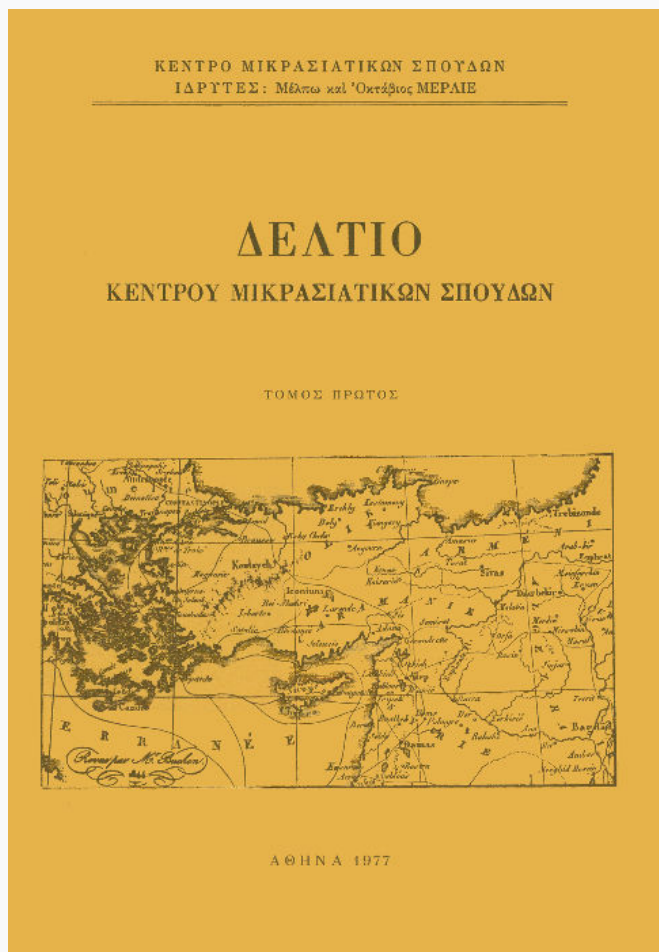

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

Τόμ. 1 (1977)

Η έκκληση του κ. Μ. Στασινόπουλου

Jacques Lacriere

doi: [10.12681/deltiokms.182](https://doi.org/10.12681/deltiokms.182)

Copyright © 2015, Jacques Lacriere

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Lacriere, J. (1977). Η έκκληση του κ. Μ. Στασινόπουλου. *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 1, 317–322.
<https://doi.org/10.12681/deltiokms.182>

Η ΕΚΚΛΗΣΗ ΤΟΥ κ. Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

‘Η εισβολή του τουρκικού στρατού στην Κύπρο στις 20 ‘Ιουλίου 1974 (‘Επίχειρηση «Αττίλα»), ή κατάληψη και στη συνέχεια κατοχή του 40 % του εδάφους της, ή εξόντωση και ή ταπείνωση άγνωστου αριθμού ‘Ελληνοκυπρίων, ή εξαφάνιση άλλων χιλιάδων που ακόμη αγνοείται ή τύχη τους και τέλος ό ξεριζωμός 200.000 — κι’ όλα αυτά με τό πρόσχημα νά προστατέψει ή Τουρκία την τουρκοκυπριακή μειονότητα — έδημιούργησαν εξαιρετικά κρίσιμη κατάσταση όχι μόνο στην ‘Ελληνική Μεγαλόνησο, αλλά και ευρύτερα στις έλληνο-τουρκικές σχέσεις. ‘Η κατάσταση αυτή συνεχίζεται και από μέρα σέ μέρα επιδεινώνεται με την προβολή από την πλευρά της Τουρκίας αξιώσεων σέ βάρος του ‘Ελληνικού Αιγαίου και των ‘Ελληνικών νησιών του.

Δικαιολογημένη, έπομένως, είναι ή άνησυχία όλόκληρου του έλληνικού κόσμου, που έκφρασή της αποτελεί ή ‘Εκκλησία του τ. Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Μιχ. Στασινοπούλου, (έφημ. «Καθημερινή 7/8/1977). Μ’ αυτήν ό κ. Στασινόπουλος καλεί τους πνευματικούς ανθρώπους της χώρας νά διαφωτίσουν και νά ένημερώσουν την Κοινή Γνώμη του έσωτερικού αλλά, και προπαντός, του έξωτερικού:

α) για «τό πραγματικό μέγεθος και την πραγματική σημασία του έλληνο-τουρκικού προβλήματος, όπως αυτό φωτίζεται από τά ιστορικά και τά νομικά δεδομένα»·

β) για «τή σημασία των διεθνών σχέσεων στα πλαίσια του ‘Οργανισμού ‘Ηνωμένων ‘Εθνών και της ήθικης δέσμευσης που πηγάζει από τις αποφάσεις των όργάνων του, όπως τό Συμβούλιο Ασφαλείας, τό Διεθνές Δικαστήριο κλπ., καθώς και την τεράστια ευθύνη που δημιουργείται στη συνείδηση όλων των πολιτισμένων χωρών από την περιφρόνηση των αποφάσεων αυτών έκ μέρους μελών-κρατών του Ο.Η.Ε., περιφρόνηση που παρατηρείται εδώ χωρίς καμιά διεθνή κύρωση»·

γ) για «όλες τίς πτυχές των προβλημάτων, που ή συνεχής καθημερινή ροή των γεγονότων δέν αφήνει στην πολιτικήν ήγεςία την άναγκαία άνεση για την πλήρη διαφώτισή τους».

Είναι οί τρεις βασικοί στόχοι, πάνω στους όποιους ό πνευματικός κόσμος της χώρας όφείλει και μπορεί νά δώσει τό έπιστημονικό του παρόν, παρουσιά-

ζοντας ταυτόχρονα «τὴν εἰκόνα τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος ἐνώπιον τῶν μεγάλων ἐθνικῶν προβλημάτων».

Τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, ἐπιστημονικὸ Ἰδρυμα, στέκεται μακριὰ ἀπὸ θέματα πολιτικῆς σκοπιμότητος· δὲν μπορεῖ, ὥστόσο, νὰ μείνει ἀδιάφορο στοὺς στόχους πού θέτει ἡ Ἑκκλησιὴ Στασινοπούλου καὶ πού ὁ χαρακτήρας τους εἶναι ἀναμφισβήτητα Ἑθνικός. Ἀλλωστε, ἀπὸ τὴν ἴδια του τὴ φύση καὶ τὸ ἀντικείμενο τῶν μελετῶν του βρίσκεται αὐτόματα στρατευμένο στὴ γραμμὴ τῆς Ἑκκλησίας. Καὶ πῶς συγκεκριμένα, τὸ Κ.Μ.Σ. μπορεῖ ν' ἀνταποκριθεῖ στὸ σημεῖο τῆς ἱστορικῆς διαστάσεως τοῦ ἑλληνοτουρκικοῦ προβλήματος τῶν ἡμερῶν μας στὴ βάση τῶν ἀντικειμενικῶν δεδομένων πού κατέχει ἀπὸ τὶς ὥς τώρα ἐρευνές του.

Ἡ σύγκριση τῶν ἱστορικῶν γεγονότων τοῦ 1922, πού ξετυλίχθηκαν στὸ Μικρασιατικὸ χῶρο καὶ στὸν Ἑλληνισμό του, καὶ τῶν γεγονότων τοῦ καλοκαιριοῦ τοῦ 1974 — πού δὲν ἔπαυσαν νὰ συνεχίζονται —, στὴν Κύπρο καὶ στὸν Ἑλληνισμό της, παρουσιάζει κοινὰ σημεῖα, παρὰ τὶς διαφορὰς αἰτίων πού τὰ προκάλεσαν καὶ συνθηκῶν μέσα στὶς ὁποῖες κινήθηκαν. Ἐτσι, στὴ Μ. Ἀσία, τότε, ἐξοντώθηκαν ἓνα περίπου ἑκατομμύριο Ἕλληνες, ἄλλοι ἀμέτρητοι ταπεινώθηκαν καὶ ἐξευτελίστηκαν, καὶ τελικὰ, ὅσοι ἐπέζησαν, ὑποχρεώθηκαν νὰ ξεριζωθοῦν ἀπὸ τὶς προαιώνιες ἐστίες τους, γιὰ νὰ ἐγκατασταθοῦν στὸν Ἑλλαδικὸ χῶρο. Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν τελευταίων, πού μαζί μὲ τὸ βίος τους, ἔχασαν τὶς πατρίδες τους, ἀνεβαίνει τὸ ἐνάμισι περίπου ἑκατομμύριο. Στὴν Κύπρο, τώρα, ἐξοντώθηκαν χιλιάδες Ἕλληνες, ταπεινώθηκαν κι' ἐξευτελίστηκαν ἄγνωστο πόσοι, ἐνῶ ξεριζώθηκαν 200.000 ἀπὸ τὰ χωριά καὶ τὶς πόλεις τῆς Β. Κύπρου. Ἡ Μ. Ἀσία, τότε, ἐκτουρκίστηκε ἀπόλυτα· τώρα, ἡ Β. Κύπρος, σὲ ποσοστὸ 40 % τῆς συνολικῆς ἔκτασης τοῦ νησιοῦ, πάει νὰ ἐκτουρκιστεῖ.

Ἡ ταυτότητα πού παρουσιάζουν τὰ γεγονότα τοῦ 1922 καὶ 1974 προϋποθέτουν, παρὰ τὴ χρονικὴ ἀπόσταση ἀνάμεσά τους, καὶ ταυτότητα ἰδεολογικῶν κινήτρων, πού βρίσκονται στὴ βάση τῆς τουρκικῆς συμπεριφορᾶς καὶ πού καθόρισαν τότε καὶ τώρα τὴν κρισιμότητα τῶν ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἰδεολογικὴ βάση καὶ τότε καὶ τώρα εἶναι ἡ ἴδια, ὁ νεοτουρκικὸς σωβινισμός, πού ᾔθελε νὰ ἐκτουρκίσει τὴν ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία εἴτε μὲ τὸν ἐξισλαμισμό καὶ ἐκτουρκισμό τῶν Ἑθνικῶν Μειονοτήτων πού ζοῦσαν μέσα στοὺς κόλπους της εἴτε μὲ τὸ σφαγιασμό καὶ ξεριζωμὸ τους. Δὲν κατάφερε ἡ δὲν πρόλαβε νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σκοπὸ τοῦ αὐτοῦ σὲ βάρος τῆς Ἡπείρου, Μακεδονίας, Δυτ. Θράκης, καὶ τῶν νησιῶν τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ τους κόσμου, γιὰ λόγους πού δὲν ἐπιτρέπει ὁ χῶρος νὰ τοὺς ἀναλύσουμε· τὸν μπόρεσε, ὅμως, στὴ Μ. Ἀσία, ὅπου οἱ συνθήκες τοῦ ἦσαν εὐνοϊότερες στὰ 1922. Ἡ Μ. Ἀσία ἦταν ἡ βάση τοῦ τουρκικοῦ κράτους, ὅπου τὸ τουρκικὸ ἢ ἐκτουρκισμένο μέσα στὸ χρόνο στοιχεῖο ἀποτελοῦσε τὴν πλειοψη-

φία, ενώ οι άλλες εθνότητες, μαζί και η 'Ελληνική, ή πολυαριθμότερη και δυναμικότερη, ήσαν μειοψηφία· εκεί ήττήθηκε ο έλληνικός στρατός σε μιὰ έκστρατεια του, για την οποία η ιστορία θέτει ερωτηματικά. "Ετσι, ο σωβινισμός των Νεοτούρκων ξεκαθάρισε εκεί τους λογαριασμούς του, με την έγκριση των «Συμμάχων»!

Στην Κύπρο; Αύτην την είχαν πουλήσει οι Τούρκοι στους "Αγγλους στα 1878. 'Η αίωνια όμως συντριπτική πλειοψηφία του 'Ελληνικού στοιχείου την τοποθετούσε πάντοτε στο πλευρό της 'Ελλάδας· τὸ βεβαιώνουν οι έξεγέρσεις της τόσο κατὰ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ ὅσο καὶ κατὰ τῆς 'Αγγλικῆς ἀποικιοκρατίας. Καὶ τελευταῖα (1959), ἡ Κύπρος μετὸ αἶμα τῶν παιδιῶν της καὶ μετὴ συμπαράστασης τοῦ 'Ελλαδικοῦ 'Ελληνισμοῦ ἀνακηρύχθηκε ἀνεξάρτητο Κράτος κι' ἀναγνωρίστηκε ὡς μέλος τοῦ Ο.Η.Ε. 'Εναντίον αὐτοῦ τοῦ ἀνεξάρτητου Κυπριακοῦ Κράτους, μετὸ 82 % τοῦ πληθυσμοῦ του "Ελληνες καὶ τὸ 18 % Τούρκους, ἐξέσπασε ἡ μανία τοῦ ἴδιου νεοτουρκικοῦ σωβινισμοῦ σὲ καινούργια του ὑποτροπὴ μετὴ μορφὴ τοῦ «'Αττίλα», ποὺ ἐκμεταλλεύτηκε τὸν τυχοδιωχτισμὸ τῆς δικτατορίας, καὶ εἰσέβαλε στὸ νησί. Καὶ ὁ «'Αττίλας» ἐπανέλαβε σὲ βάρος τοῦ Κυπριακοῦ 'Ελληνισμοῦ ὅσα ἔπαθε ὁ Μικρασιατικός, κάτω ἀπὸ τὴν ἀνοχὴ καὶ πάλι τῶν «Συμμάχων», ἀνοχὴ ποὺ μπορεῖ νὰ γίνῃ ἐγκριση, ἂν δὲν ἐξεγερθεῖ παγκόσμια ἡ ἀντίδραση τῆς Κοινῆς γνώμης.

'Η Μικρασιατικὴ ἐμπειρία μᾶς διδάσκει ποιοὶ εἶναι οἱ πάγιοι σκοποὶ τοῦ νεοτουρκισμοῦ, ποὺ παραμένει ἀνεξέλικτος καὶ ποὺ φανατίζει τὰ ἄγρια ἔνστικτα τοῦ ἀπλοῦ τουρκικοῦ λαοῦ. 'Ο τελευταῖος διατηροῦσε πάντα φιλικὲς σχέσεις μετὸς τῶν συνοίκων του "Ελληνες στὴ Μ. 'Ασία καὶ δὲ θὰ ἤθελε ποτὲ τὸν ξεριζωμὸ τους ἀπ' ἐκεῖ· μεταστράφηκε, ὥστόσο, ἐν ἑνί, ὁ «Τσέτς». Τὸ ἴδιο φαινόμενο καὶ στὴν Κύπρο· οἱ ἀπλοὶ Τουρκοκύπριοι, ἀγαθοὶ γείτονες καὶ φίλοι τῶν 'Ελληνοκυπρίων, γίνονται ὄργανα τοῦ «'Αττίλα» κι' ἀρπάζουν, σκοτώνουν, διώχνουν. Οἱ Κυβερνήσεις τῶν «Φίλων» καὶ «Συμμάχων» τὰ ξέρουν· ὑπηρετώντας ὁμως συγκεκριμένα συμφέροντα ἐθελουφλοῦν, κρατοῦν στὸ σκοτάδι τὴν Κοινὴ τους Γνώμη καὶ ἀνέχονται τὰ τετελεσμένα γεγονότα τῶν σύγχρονων Νεοτούρκων.

«ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΑ»

'Η "Εκκλησιὴ Στασινοπούλου, εἶχε, ὅπως ἄλλωστε ἦταν ἀναμενόμενο, εὐρύτατη ἀπήχηση στὸν κόσμον, στὸν ὅποιον ἀπευθυνόταν. "Ετσι πληροφοροῦμαστε ὅτι συγκροτήθηκε «'Επιτροπὴ 'Ενημερώσεως γιὰ τὰ 'Εθνικὰ Δίκαια», ποὺ θὰ συντονίζει ὅλες τὶς προσπάθειες τόσο στὸ ἐσωτερικὸ ὅσο καὶ στὸ ἐξωτερικὸ.

"Εχουμε στὰ χέρια μας τὴν πρώτη κιόλας ἐκδήλωση τῆς 'Επιτροπῆς: ἔνα

καλοτυπωμένο φυλλάδιο, που περιέχει άρθρο του γνωστού Γάλλου-Λογοτέχνη Jacques LACARRIÈRE, έλληνιστή και συγγραφέα, έκτος άλλων, του έργου «Έλληνικό καλοκαίρι», άρθρο που δημοσιεύτηκε πρόσφατα στην Παρισινή Έφημερίδα «Le Matin», και μετάφρασή του στα ελληνικά από τον ίδιο τον κ. Στασινόπουλο, καθώς και μετάφρασή του στα αγγλικά και τα γερμανικά. Το φυλλάδιο κυκλοφόρησε σε 5000 αντίτυπα. Παραθέτουμε αυτούσιο το άρθρο του Γάλλου λογοτέχνη στην ελληνική του μετάφραση με τον τίτλο:

**«ΓΙΑΤΙ ΠΑΡΑΤΕΙΝΕΤΑΙ Η ΣΙΩΠΗ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ»;**

«Ενώ ήμεις κοιμόμαστε, μιὰ εστία πολέμου και εξεγέρσεως σιγοβράζει μέσα στην καρδιά της Μεσογείου. Από τον Ιούλιο 1974, ή γραμμή Άττίλα κόβει την Κύπρο στα δύο. Διακόσιες χιλιάδες Έλληνες ζουν σε στρατόπεδα κάτω από σκηνές. Υπάρχει ωστόσο, ό κίνδυνος νά καταλάβει ή Κύπρος και πάλι την πρώτη σελίδα των εφημερίδων. Ό συγγραφέας του «Έλληνικού καλοκαιριού» χτυπάει τον κώδωνα του κινδύνου»¹.

Όλος ό κόσμος τó ξέρει: οί άκτές της Μεσογείου είναι σήμερα γεμάτες συνοικισμούς από πανί! Υπάρχουν όμως δύο είδη από τους συνοικισμούς αυτούς: οί κατασκηνώσεις των τουριστών, που δέν λειτουργούν παρά μόνον κατά την άωραία) σαιζόν — και οί συνοικισμοί, όπου στοιβάζονται έδώ και τριάντα χρόνια στην Παλαιστίνη, έδώ και τρία χρόνια στην Κύπρο, οί πρόσφυγες, οί λεηλατημένοι, οί ξεριζωμένοι, αιώνια θύματα των επιθέσεων, των κατοχών, των εισβολών και των συμβιβασμών των μεγάλων δυνάμεων.

Σήμερα, σκέπτομαι πρό πάντων τις 200.000 Έλληνοκυπρίους, που διώχτηκαν από τά σπίτια τους με την τουρκική εισβολή της 20ής Ιουλίου 1974, και τις δεκάδες χιλιάδες άπ' αυτούς, που μένουν ακόμη σε σκηνές. Μερικοί κατέφυγαν στην ελληνική περιοχή της νήσου, και στεγάσθηκαν σε πρόχειρα παραπήγματα, αλλά ένα μεγάλο μέρος, ένα πολύ μεγάλο μέρος άπ' αυτούς παραμένουν ακόμη χωρίς στέγη, χωρίς γή, και ζουν από τó 1974 κάτω από σκηνές, σε «συνοικισμούς από πανί».

Λοιπόν, πρέπει νά ξέρετε, ότι στους συνοικισμούς αυτούς δέν χορταίνουν από άσταχούς, ούτε χορεύουν τά βράδουα στην πλατεία ή στην άκρογιαλιά. Σ' αυτούς τους συνοικισμούς, περιμένουν μόνο άπλά (και ίσως με μία τραγική ήρεμία), νά ξαναβρούν άν όχι τά σπίτια τους (όπωςδήποτε πυρπολημένα ή λεηλατημένα από τους Τούρκους), πάντως τουλάχιστον τον τόπο όπου έζησαν και μεγάλωσαν, και όπου δ ι κ α ι ο ύ ν τ α ι ν ά ζ ή σ ο υ ν. Περιμένουν επίσης (και όλοένα με μεγαλύτερη άνυπομονησία), ότι οί Μεγάλοι θά πάψουν νά κάνουν τον κουφό, μπροστά στό πρόβλημά τους, όπως τó έκαναν επί τριάντα χρόνια με τά στρατόπεδα των Παλαιστινίων.

1. Εισαχ. Σημείωμα της Έφημερίδας «Le Matin».

Νομίζω ότι με αυτή την αναδρομή των τριών χρόνων έχει γίνει πια καθαρό για όλους ένα γεγονός: από τις 20 'Ιουλίου 1974, τα τουρκικά στρατεύματα κατέχουν παρ' ανόμω — και παρὰ τις διεθνείς συμφωνίες — τὸ 40% ἀπὸ τὸ ἐδάφος τῆς Κύπρου. Οἱ προσπάθειες, οἱ ἐλιγμοὶ καὶ οἱ δηλώσεις τῶν ἀρχῶν τῆς Τουρκίας δὲν θὰ ἐξαπατήσουν κανένα. Πρέπει νὰ μάθουν ὅλοι ὅτι ὁ τουρκικὸς στρατὸς ποὺ βρίσκεται αὐτὴ τῇ στιγμῇ στὴν τουρκικὴ ζώνη τῆς Κύπρου, δὲν εἶναι διόλου — ὅπως ἰσχυρίζονται — μιὰ ἀπλὴ ἀτυνομία γιὰ νὰ προστατεύσει δῆθεν τὴν ἀσφάλεια τῶν Τούρκων κατοίκων, ἀλλὰ ἕνας πραγματικὸς στρατὸς κατοχῆς, ποὺ εἰσέβαλε παρ' ανόμω καὶ παραμένει ἐπίσης παρ' ανόμω σ' αὐτὴ τὴ χώρα. Κι' ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχει τὸ 40 % τοῦ ἐδάφους, εἰς πείσμα τῶν ἀποφάσεων τοῦ ΟΗΕ καὶ τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας, ποὺ ἔχουν διατάξει τὴν ἀποχώρηση αὐτῶν τῶν στρατευμάτων ἀπὸ τῇ νῆσο.

Κανεὶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαπατηθεῖ ἀπὸ τὰ σαθρὰ ἐπιχειρήματα τῶν Τούρκων, καὶ ὅλος ὁ κόσμος βλέπει καθαρά, ποιὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τους, ὁ σχεδὸν ὁμολογημένος: νὰ δημιουργήσουν μιὰ κατάσταση τετελεσμένου γεγονότος (τὴν παρουσία τῶν τουρκικῶν στρατευμάτων), καὶ νὰ ἐπιβάλουν, ἀργὰ ἢ γρήγορα, τὴ διχοτόμηση τῆς Κύπρου, γιὰ νὰ πάρουν τὸ ἕνα τμῆμα. Σ' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σχέδιο πρέπει ν' ἀντιταχθοῦν ὅλοι: στὸ νὰ ἐπιτυγχάνει ἕνα ἔθνος ν' ἀποκτᾷ ἐδάφη μὲ μόνο τὸ μέσο τῆς βίας καὶ τῆς σφατιωτικῆς κατ' οὐχί. "Ὅτι ἡ Τουρκία ἐπωφελήθη ἀπὸ τὴν ἀνικανότητα τοῦ καθεστῶτος τῶν συνταγματαρχῶν, τὸν καιρὸ ποὺ αὐτοὶ κυριαρχοῦσαν στὴν 'Ελλάδα, ὅπως κυριαρχοῦν τώρα οἱ Τοῦρκοι στὴν Κύπρο — αὐτὸ εἶναι ἄλλο ζήτημα. Οἱ Τοῦρκοι δὲν περίμεναν παρὰ μιὰ εὐκαιρία γιὰ νὰ βάλουν σ' ἐφαρμογὴ τὸ σχέδιό τους. Καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ πάρει μιὰ ἰδέα γιὰ τὸ σχέδιο αὐτό, ἂν διαβάσει τὸ κείμενο ἐνὸς τραγουδιοῦ, ποὺ τὸ τραγουδοῦσαν οἱ Τοῦρκοι (ἢ τουλάχιστον μερικοί), τὴν 20ῇ 'Ιουλίου 1974, κατὰ τὴν «παρέλαση τῆς νίκης». Δίνω μερικὰ μόνο ἀποσπάσματα:

- ὅσο ἡ ἐκδίκηση κυλᾷ στὶς φλέβες μου
- ὅσο ἡ καρδιά μου χτυπᾷ γιὰ τὴν Τουρκία
- ὅσο ἡ λέξη «'Ελλην» ὑπάρχει στὰ λεξικά,
- μὰ τὸν 'Αλλάχ, τὸ μίσος δὲν θὰ μοῦ λείψει
- χίλια κεφάλια 'Ελλήνων δὲν θὰ τὸ ἐξαλείψουν
- θὰ σπᾶσω μὲ μιὰ πέτρα τὸ κεφάλι 10.000 ἀπ' αὐτοὺς
- θὰ βγάλω τὰ δόντια σὲ 20.000 ἀπ' αὐτοὺς
- θὰ ρίξω στὴ θάλασσα 30.000 κορμιά ἀπ' αὐτοὺς
- μὰ τὸν 'Αλλάχ, τὸ μῖσος μου δὲν θὰ σβῇ.

"Ὅσοι γνωρίζουν τὴν ἀγαθότητα καὶ τὴν εἰρηνικότητα τοῦ τουρκικοῦ λαοῦ, ὅπως ἐγὼ ποὺ ταξίδεψα συχνὰ στὴν Τουρκία, καταλαβαίνουν ὅτι πρόκειται ἐδῶ γιὰ προσπάθεια δηλητηριάσεως τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο κοινοτήτων τῆς

Κύπρου καὶ καθιερώσεως τοῦ μίσου τοῦ ἀδυσώπητου μεταξύ των. Στὴν πρόκληση αὐτή, οἱ Ἑλληνοκύπριοι εἶναι πιθανὸν ν' ἀπαντήσουν κάποτε μὲ τρόπο διαφορετικὸ ἀπὸ τὶς εἰρηνικὲς εὐχὰς μέσα στὶς διεθνεῖς διασκέψεις. Ὁ πρόσφατος θάνατος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου δὲν εἶναι κάτι ποὺ ἀπλοποιεῖ οὔτε συμφιλιώνει τὰ πράγματα. Ἐνῶ ἐμεῖς κοιμόμαστε, μία ἐστὶ πολέμου καὶ ἐξεγέρσεως, ἕνα ἡφαίστειο σιγοκαίει καὶ πάλι στὴν καρδιὰ τῆς Μεσογείου. Γιατί, δὲν βλέπω κανέναν λόγο γιὰ νὰ ὑποκύψει κανεὶς στὸ μίσος, στὴν ἀδικία, στὴν παράνομη κατοχή ἢ στὴν παράνομη προσάρτηση ἐνὸς ἐδάφους, κανεὶς λόγος, νὰ στέρξει κανεὶς νὰ εἶναι γιὰ πάντα ξεριζωμένος ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ ἀπὸ τὴ χώρα του χωρὶς κανένα νόμιμο λόγο. . .

Λοιπὸν, πλὰι στὶς κατασκηνώσεις τῶν τουριστῶν τῆς Μεσογείου, ὅπου γλεντοῦν καὶ χορεύουν κάθε νύχτα, ὑπάρχουν καὶ οἱ κατασκηνώσεις, οἱ «συνοικισμοὶ ἀπὸ πανί», ὅπου σιγοβράζει καὶ ἐκκολάπτεται ὁ πόλεμος, καί, ἔσως, ἡ ἐπανάσταση. . .

JACQUES LACRIÈRE